

SABIEDRĪBAS VIRZĪTA VIETĒJĀ ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

2023.-2027.gadam (1.versija)

Jaunmārupē, 2023

SATURS

Stratēģijas kopsavilkums	3
STRATĒĢIJAS IZSTRĀDĒ IEVĒROTIE VIETĒJIE UN REĢIONĀLIE PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTIE NACIONĀLIE PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, TO PRINCIPI	4
1. Esošā situācija	6
1.1. Darbības teritorija	6
1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats	6
1.1.2. Sociālekonomiskais apskats	7
1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums	9
1.2. Partnerības principa nodrošināšana	10
1.3. Teritorijas SVID analīze	12
1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	16
1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums	17
2. Stratēģiskā daļa	18
2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi	18
2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji	19
2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana	21
3. Rīcības plāns uzdevumu izpildei	22
3.1. Rīcības plans	27
4. Īstenošana un novērtēšana	28
4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām	28
4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem	28
4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana	29
4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana	30
4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija	31
5. Finansējuma sadales plāns un principi	32
1.pielikums: Interešu konflikta neesamība	33
2.pielikums: SVVA stratēģijas izstrāde	35
3.pielikums: Lietotie saīsinājumi	37

STRATĒGIJAS KOPSAVILKUMS

VRG darbības teritorija:

Biedrība „Pierīgas Partnerība” izstrādāto sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju ievieš **Mārupes un Olaines novadu teritorijās**. Biedrības uzdevums ir stiprināt vietējo ekonomiku, t.sk. viedu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu, un veicināt sabiedrības, t.sk. vietējo kopienu, iesaistīšanos teritorijas attīstībā.

Stratēģijas vīzija:

Partnerības teritorija ir ekonomiski spēcīga teritorija, kurā dzīvo sabiedriski aktīvi iedzīvotāji.

Stratēģiskie mērķi:

M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība

M2 Attīstīta pilsoniska sabiedrība

Partnerības attīstības stratēģijas īstenošanas mērķis ir tādu projektu piesaiste un īstenošana, kuri veicina viedu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, sekmē kopienu attīstību un veicina sabiedrības, t.sk. jauniešu, iesaisti sabiedrisko aktivitāšu dažādošanā, t.sk. attīsta kultūras, sporta, sociālo pakalpojumu piedāvājumu, rīko aktivitātes, kas veicina iedzīvotāju izpratni par videi draudzīgiem risinājumiem un brīvprātīgo darbu.

Rīcības un finansējuma avots:

Stratēģiskie mērķi		Atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu)
1	<u>M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība</u>	63
1.1.	Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai	50
1.2.	Atbalsts jaunažiem uzņēmumiem lauku teritorijā	13
2	<u>M2 Attīstīta pilsoniska sabiedrība</u>	40
2.1.	Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	25
2.2.	Atbalsts jauniešu iniciatīvām	0 ¹
2.3.	Pilsoniskās līdzdalības sekmēšana vietējā vai starptautiskā līmenī (VRG sadarbības projekts)	13
KOPĀ:		100 %

VRG organizācija un darbības kārtība (t.sk. partnerības principa nodrošināšana)

Partnerības biedri ir Olaines un Mārupes novadu pašvaldības, iedzīvotāji, biedrības un nodibinājumi, uzņēmēji. Biedrībā darbojas dažādu jomu pārstāvji, līdz ar to tiek veicināta dažādu interešu pārstāvēniecība un viedokļu apmaiņa.

¹ Aktivitāte tiks īstenota no 2026. gada pēc papildu finansējuma piešķiršanas SVVA stratēģijas īstenošanai.

STRATĒGIJAS IZSTRĀDĒ IEVĒROTIE VIETĒJIE UN REĢIONĀLIE PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTIE NACIONĀLIE PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, TO PRINCIPI

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgai attīstības stratēģijas (2030.g.) norādītajiem mērķiem. Informācija ņemta no Olaines novada attīstības programmas līdz 2028.gadam (uz SVVA stratēģijas izstrādes brīdi dokuments nav apstiprināts), Mārupes novada attīstības programmas 2022-2028.gadam Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022-2034.gadam.

Abu novadu uzstādīto ilgtermiņa attīstības prioritātes kā Pierīgas reģiona pašvaldībām ir līdzīgas, kas ir saskaņā arī ar Rīgas metropoles areāla attīstības virzieniem. Galvenie virzieni ir uzņēmējdarbības attīstība, kas veicina reģiona konkurētspējas paaugstināšanu un teritorijas atpazīstamību, un iedzīvotāju kopienu atbalstīšana un stiprināšana.

Pierīgas partnerības vietējās attīstības stratēģija		
Mērķis	Rīcība	Rezultāts
1. Attīstīta viedā uzņēmējdarbība	1.1. Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai	Atbalstīto uzņēmumu skaits (10), Saglabātas, radītas darba vietas (5)
1. Attīstīta viedā uzņēmējdarbība	1.2. Atbalsts jaunajiem uzņēmumiem lauku teritorijā	Radīto uzņēmumu skaits (5) Saglabātas, radītas darba vietas (2)
Plānošanas reģiona attīstības programma	Vietējās pašvaldības attīstības programma	Kopējā lauksaimniecības politika
Zināšanām balstīta “zaļa” inovatīva un elastīga ekonomika (SM2) Starptautiski konkurētspējīgs reģions un produkti (P3)	Olaines novadā (VTP5) Augoša un konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide Mārupes novadā SM3 (Ekonomika) - Inovatīva, augoša, efektīva, uz vietas potenciāla izmantošanu vērsta uzņēmējdarbības vide VTP3 Ekonomiskās aktivitātes veicināšana un vietas potenciāla izmantošana	Caur LEADER aktivitātēm tiks veicināta reģionu attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana. tiks veicināta reģionu attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana. Stratēģiskie uzstādījumi: • Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem; • Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē.

Pierīgas partnerības vietējās attīstības stratēģija		
Mērķis	Rīcība	Rezultāts
2. Attīstīta pilsoniskā sabiedrība	2.1. Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	Atbalstīto nevalstisko organizāciju skaits (8), Radīto, attīstīto sabiedriskās aktivitāšu skaits (3) Atbalstīto kopienu skaits (4)
Plānošanas reģiona attīstības programma	Vietējās pašvaldības attīstības programma	Kopējā lauksaimniecības politika
Sociālie iekļaujoša dzīve labklājības kopienās (SM1) Elastīga un izcila izglītība (P2)	Mārupes novada kā viena no ilgtermiņa prioritātēm definēta Daudzveidīgas izglītības pieejamība (P2) Olaines novadā (VTP1) Cilvēkresursu attīstība	Ar LEADER pieeju nepieciešams saglabāt un veidot kvalitatīvu dzīves vidi, stiprināt teritorijas identitāti un atbalstīt kopienu spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas, t.sk. viedo ciemu iniciatīva.
Sociālie iekļaujoša dzīve labklājības kopienās (SM1) Specializēti pakalpojumi un kopienu ilgtspēja (P1)	Olaines novada horizontālā prioritāte Sabiedrības līdzdalība. (RV2) Kopiena Mārupes novada SM1 (Sabiedrība) - Zinoša, atbildīga, mūsdienīga, ģimeniska un aktīva sabiedrība (VTP1) Sabiedriski aktīvs iedzīvotājs	Ar LEADER pieeju nepieciešams saglabāt un veidot kvalitatīvu dzīves vidi, nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību, sabiedrisko aktivitāšu dažādošanu, sociālam atstumtības riskam pakļauto personu iesaisti darba tirgū.

Olaines un Mārupes novadu un Rīgas plānošanas reģiona attīstības dokumentos iekļautie mērķi un prioritātes atbilst Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskajam plānam 2023. -2027. gadam noteiktajiem darbības virzieniem. Īstenojot šo stratēģiju, tiks stiprināta vietējā ekonomika, dažādotas sabiedriskās aktivitātes un stiprinātas kopienas, un jauniešu iniciatīvas.

1. ESOŠĀ SITUĀCIJA

1.1. Darbības teritorija

1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi						
Teritorijas platība un izvietojums	655.76 km ² Teritorija atrodas Latvijas centrālajā daļā uz dienvidrietumiem no valsts galvaspilsētas Rīgas, Rīgas metropoles areālā, ietverot Mārupes novadu un Olaines novadu							
Teritorijas veids	Meži (47%) Ūdeņi (7%) Lauksaimniecības zeme (16%)	VRG darbības teritorija ir dabas vērtību daudzveidība. SVVA stratēģijas ieviešanā ir būtiska nozīme ekosistēmu saglabāšanā, veicinot ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu gan uzņēmējdarbībā, kā arī izglītojot sabiedrību. Pēdējos gados ir samazinājusies lauksaimniecības zemes platība. Nepieciešams veicināt vietējo resursu izmantošanu uzņēmējdarbībā, piemēram, attīstot aprites ekonomiku.						
Iedzīvotāju blīvums		Pierīgas reģionā vidējais iedzīvotāju blīvums ir 38 iedz./km ² .						
Datu avots: geo.stat.gov.lv	<table><tr><td>Kopā 2022.gadā:</td><td></td></tr><tr><td>Mārupes novadā</td><td>133 iedz./km²</td></tr><tr><td>Olaines novadā</td><td>68 iedz./km²</td></tr></table>	Kopā 2022.gadā:		Mārupes novadā	133 iedz./km ²	Olaines novadā	68 iedz./km ²	VRG darbības teritorija ir blīvi apdzīvota vietās, kur atrodas daudzdzīvokļu namu un privātmāju apbūves teritorijas. Iedzīvotāju skaits un apdzīvojama blīvums ir atšķirīgs. Ir nepieciešams veicināt kopienu, t.sk. viedo ciemu ² , attīstību.
Kopā 2022.gadā:								
Mārupes novadā	133 iedz./km ²							
Olaines novadā	68 iedz./km ²							
Būtiskākie attīstības un apdzīvojuma centri	Pilsētas - Mārupe, Olaine Mārupes novadā: 33 ciemi	Darbības teritorijā ir izveidojies policentrisks apdzīvojums, būtu jāveicina teritorijā esošo ciemu attīstība, veicinot sabiedrisko pakalpojumu pieejamību ciemu teritorijās,						

² Viedie ciemi ir kopiena lauku apvidos, kas īsteno vietējās iniciatīvas, lai rastu praktiskus risinājumus ekonomiskajām, sociālajām un vides problēmām un maksimāli izmantotu jaunas iespējas, vajadzības gadījumā izmantojot digitālās tehnoloģijas;

Teritoriju plānojuma dati	<i>Piņķi, Jaunmārupe, Babīte, Mežāres, Tīraine, Skulte, Spilve</i> Olaines novads: 20 ciemi <i>Jaunolaine, Medemciems, Stūnīši, Jāņupe</i>	stiprinot kopienu un to iniciatīvas, nevalstisko organizāciju darbību.
Dabas mantojuma objekti	Natura2000 teritorijas – dabas liegumi “Melnā ezera purvs”, “Cenas tīrelis”, “Babītes ezers”, dabas parks “Beberbeķu dabas parks”, daļa no Ķemeru nacionālā parka. Lielākās upes ir Lielupe, Dzilnupe, Neriņa, Misa, Cena, Olainīte un Spulle, lielākie ezeri – Babītes ezers, Mežezers, Stūnīšu ezers, Melnais ezers un Vintapu ezers.	VRG darbības teritorija raksturojuma kā zaļa. Iedzīvotājiem pieejami dabas objekti (meži, purvi, ūdenstilpnes) un attīstīta tūrisma infrastruktūra, pastaigas takas, labiekārtotas peldvietas u.tml. Nepieciešams attīstīt uzņēmējdarbību, sabiedriskās aktivitātes labiekārtotajos dabas objektos, tādējādi veicinot rekreācijas iespējas un teritorijas atpazīstamību.

1.1.2. Sociālekonomiskais apskats

Rādītājs	Rezultāti		Secinājumi						
Iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā <i>Datu avots: CSP</i>	2020.gadā -51232 2021.gadā - 52529 2022.gadā -54384		Ņemot vērā apkopoto informāciju, darbības teritorijā iedzīvotāju skaits pieaug. Pēdējo 10 gadu laikā par 14% samazinājies iedzīvotāju skaits Olaines pilsētā un par 16% pieaudzis Olaines pagastā. Nepieciešams veicināt iedzīvotāju lokālpatriotismu un piederību vietējai teritorijai.						
Uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā <i>Datu avots: Lursoft</i>	<table><tr><td>Kopā uzņēmumu skaits 2022.gada 1.jūnijā:</td><td>6726</td></tr><tr><td>Mārupes novadā</td><td>5112</td></tr><tr><td>Olaines novadā</td><td>1614</td></tr></table>	Kopā uzņēmumu skaits 2022.gada 1.jūnijā:	6726	Mārupes novadā	5112	Olaines novadā	1614		Reģistrēto uzņēmumu skaits katru gadu pieaug. To veicina galvaspilsētas tuvums, pieaugošais iedzīvotāju skaits, kas rada labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai. Ņemot vērā Covid pandēmijas, energokrīzes ietekmi, nepieciešams stiprināt esošos uzņēmumus, veicinot viedu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu saimnieciskā darbībā.
Kopā uzņēmumu skaits 2022.gada 1.jūnijā:	6726								
Mārupes novadā	5112								
Olaines novadā	1614								

Būtiskākās uzņēmējdarbības nozares pēc to apgrozījuma <i>Datu avots: Lursoft datu bāze</i>	Olaines novadā tirdzniecība, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, būvniecība, apstrādes rūpniecība, transports un uzglabāšana. Mārupes novadā uzņēmumi, kas nodarbojas ar loģistiku un kravu pārvadājumiem.	Teritorijas ģeogrāfiski izdevīgais novietojums un galvaspilsētas tuvums, izveidotā infrastruktūra, intelektuālais potenciāls ļauj attīstīt uzņēmējdarbības vidi un ieviest viedus un ilgtspējīgus risinājumus, sekmējot gan reģiona izaugsmi, gan sabiedrības labklājību.						
Rīcības grupas teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits. <i>Datu avots: Lursoft datu bāze</i>	<table><tr><td>Nevalstisko organizāciju skaits, kuri iesnieguši gada pārskatus</td><td>477</td></tr><tr><td>Mārupes novadā</td><td>368</td></tr><tr><td>Olaines novadā</td><td>109</td></tr></table>	Nevalstisko organizāciju skaits, kuri iesnieguši gada pārskatus	477	Mārupes novadā	368	Olaines novadā	109	Teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits ir vairāk 660, bet ne visas organizācijas ir aktīvas, tāpēc nepieciešams spēcīgākas nevalstiskās organizācijas, veicinot interešu izglītības un mūžizglītības attīstību, izglītot sabiedrību par līdzdalības iespējām, t.sk. brīvprātīgo darbu. Nepieciešams veicināt arī jauniešu organizāciju izveidi.
Nevalstisko organizāciju skaits, kuri iesnieguši gada pārskatus	477							
Mārupes novadā	368							
Olaines novadā	109							
Novadu iedalījums apkaimēs <i>Datu avots: attīstības programmas</i>	Olaines novads 5 apkaimēs: Olaines apkaime; Jaunolaines apkaime; Pēternieku apkaime; Medemciema apkaime; Jāņupes apkaime Mārupes novads 12 apkaimes: Mārupes apkaime, Piņķu apkaime, Jaunmārupes apkaime, Tīraines apkaime; Babītes apkaime, Spilves apkaime, Skultes apkaime, Dzilnuciema apkaime, Salas apkaime, Vētru apkaime un Klīvjū apkaime.	Novadu pašvaldības ir identificējušas potenciāli attīstāmās apkaimes, kuras raksturo vairāku apdzīvoto teritoriju funkcionāla sasaiste un tuvēja atrašanās. Nepieciešams veicināt kopienu attīstību, tādejādi sekmējot iedzīvotāju piederību apkaimē un līdzvērtīgu apkaimju attīstību.						

1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums

Vēsturiskās saites:

Mārupes un Olaines novadi atrodas Rīgas metropoles areālā. Vietējās rīcības grupas teritorijā ietilpstošo novadu savstarpējā sadarbība ir veidojusies vēsturiski (bijušais Rīgas rajons). Darbības teritorijā iekļautajiem novadiem ir līdzīgi attīstības mērķi - apkaimju spēcīgāšana, vides jautājumu risināšana un uzņēmējdarbības attīstība. Valsts galvaspilsētas tuvums ietekmē novadu attīstību. Stratēģija nepieciešama pilsoniskās sabiedrības stiprināšanai un viedās uzņēmējdarbības veicināšanai.

Fiziskās saites:

- valsts nozīmes autoceļi (A8 Rīga—Jelgava—Lietuvas robeža (Meitene), A5 – Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte), A9 Rīga - Liepāja, u.c.) sasaista darbības teritoriju;
- satiksmes un transporta organizācija sasaista ar lielākajām pilsētām, dzelzceļa līnija Rīga – Jelgava.
- Līdz 2026.gadam tiks izveidota starptautiskā dzelzceļa līnija RailBaltica (Rīgas apvedceļa koridors) gar autoceļu A5;
- dabas liegums “Cenas tīrelis”;
- meži VRG teritorijas novadu robežzonās (SIA “Rīgas meži”, privātīpašnieku meži, pašvaldību meži, AS „Latvijas Valsts meži”).

Ekonomiskās saites:

- Pilsētu tuvums (Rīga, Jelgava, Jūrmala) ietekmē to, ka darbības teritorija ir finanšu un darījumu pakalpojumu punkts;
- galvaspilsētas un nozīmīgu transporta infrastruktūras objektu tuvums (lidosta, ceļi, jūras osta, dzelzceļš) ietekmē to, ka darbības teritorijā ir lielse ražošanas, pakalpojumu (transporta) sniedzēju nozares uzņēmumi;
- darbaspēka svārstmigrācija ar Rīgu un starp VRG darbības teritorijā esošajiem novadiem.
- VRG teritorija ir pakļauta starptautiskās lidostas „Rīga” ietekmei, kas ir lielākā lidosta Baltijas valstīs, nodrošina regulāru pasažieru satiksmi, kravas un pasta pārvadāšanu uz Eiropu un citām pasaules valstu pilsētām.

Funkcionālās saites:

- novados darbojas izglītības iestādes, kuras izmanto iedzīvotāji no tuvākajiem ciematiem;
- novados tiek piedāvātas veselības aprūpes, kultūras, sporta un aktīvās atpūtas iespējas, kuras izmanto iedzīvotāji no tuvākajiem ciematiem;
- vietējās nozīmes attīstības centros ir līdzīgs publisko pakalpojumu un infrastruktūras nodrošinājums, kā arī tie atrodas salīdzinoši netālu no nacionālās nozīmes attīstības centriem;

- veiksmīgi priekšnoteikumi uzņēmējdarbības attīstībai tirgus apstākļos.
- Iedzīvotāju migrācija VRG darbības teritorijas ietvaros, t.sk. ar Rīgu, Jelgavu un tuvējiem novadiem;
- Novadi plāno izstrādāt abpusējo Civilās aizsardzības plānu jautājumu risināšanai, kas saistīti ar klimata pārmaiņu riskiem un pielāgošanos klimata pārmaiņām, identificējot sadarbības teritorijas riskus un to iestāšanās varbūtības.

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

Biedrības biedri ir abu novadu pašvaldību pārstāvji, sabiedrisko organizāciju pārstāvji, uzņēmēji un privātpersonas, kuri ar savu darbību veicina teritorijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, kas ietver gan ekonomiskās un sociālās aktivitātes pieaugumu, gan teritorijas apkārtējās vides uzlabošanu un esošo resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Biedrībā darbojas gan publiskā, gan privātā sekotā pārstāvji, līdz ar to tiek veicināta dažādu interešu pārstāvniecība un viedokļu apmaiņa.

Partnerības pārvaldes struktūru veido – kopsapulce, Padome, valde un administratīvais personāls. Partnerības augstākā lēmēj institūcija, saskaņā ar biedrības statūtiem ir Biedru kopsapulce. Kopsapulcē tiesīgi piedalīties visi Partnerības biedri: katrs Partnerības biedrs piedalās kopsapulcē statūtos noteiktajā kārtībā, pilnvarojot pārstāvi. Partnerības pārvaldes institūcijas veido biedrības Padome un valde. Padome tika izveidota vismaz 6 (seši) Padomes locekļiem, t.sk. Padomes priekšsēdētājs. Padomes sastāvā ir publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji un kuru lēmumu pieņemšanu nekontrolē atsevišķa interešu grupa.³

Biedrības lēmēj institūcijā ir iekļauti pārstāvji, kas pārstāv:



lauksaimnieku intereses (fiziska persona, kas darbojas jebkurā lauksaimniecības jomā, vai juridiska persona, kas veic saimniecisko darbību lauksaimniecības jomā, vai nevalstiska organizācija, kas pārstāv lauksaimnieku intereses).



lauku sieviešu intereses (sieviete, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai nevalstiska organizācija, kas pārstāv lauku sieviešu intereses).



jauniešu intereses (fiziska persona vecumā līdz 25 gadiem vai nevalstiska organizācija, kas pārstāv jauniešu intereses).

³ Regulas Nr. 2021/1060 31. panta 2. punkta "b" apakšpunkts

Vietējās varas pārstāvniecība – biedrības biedri ir Mārupes un Olaines novadu pašvaldības.

Ekonomiskā pārstāvniecība – biedrībā ir pārstāvētas dažādu uzņēmumu intereses no Mārupes un Olaines novadiem:

- ✓ SIA „Lāči” ir ne tikai pārtikas uzņēmums, bet arī tūrisma objekts, kas piesaista gan Latvijas, gan ārvalstu viesus VRG darbības teritorijai;
- ✓ biedrība „Mārupes uzņēmēji”, kuras mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību un sociāli ekonomisko aktivitāti Mārupes novadā Biedrībā apvieno 70 biedrus – mazos, vidējos un lielos uzņēmējus, kā arī fiziskas personas un sabiedriskās organizācijas;
- ✓ IK “Dabas gardumi” - bioloģiska saimniecība ražo dabīgus gardumus no pašaudzētām izejvielām;
- ✓ SIA “LABIE KOKI konstruē” - ražo ārtelpu mēbeles, bērnu rotaļu iekārtas un vides elementus, izmantojot nestandarta kokmateriālu, kā, piemēram, zarus, un arī otrreiz izmantojamus materiālus;
- ✓ SIA “Kempings Dūšēji” tūrisma uzņēmums pie Babītes ezera;
- ✓ SIA “OWAKE” – aktīvās atpūtas uzņēmums pie Līduma karjera.
- ✓ ZS “Cērpas” ir zemnieku saimniecība, kas piedāvā tūrisma un izmitināšanas pakalpojumus Medemciemā, Olaines novadā.

Biedrībā ir dažādu **mērķa grupu pārstāvniecība**:

- Olaines novada senioru biedrība “Liepas”, kas apvieno vairāk kā 200 seniorus un rīko aktivitātes, kas veicina sociāli labvēlīgus apstākļus un aktīvas iespējas.
- biedrība „CITĀDS Es”, apvieno Olaines novadā dzīvojošās ģimenes, kurās ir bērni un jaunieši ar invaliditāti.
- biedrība „Integrācija sabiedrībai”, kas veic sociālās atstumtības riska grupas personu rehabilitācijas un iekļaušanas programmu. Biedrībā ir sociālās jomas pārstāvis; - Biedrība “Par zaļu Pierīgu” ir vides organizācija, kas par savu mērķi izvirzījusi Pierīgas vides problēmu apzināšanu un risināšanu, iesaistot iedzīvotājus.
- biedrība “Jaunolaines attīstībai”, biedrība “Jāņupes iedzīvotāji” – ir teritorijā esošās aktīvas iedzīvotāju biedrības, kuru mērķis ir veicināt ciemu attīstību un paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti;
- biedrība “Digitālās izaugsmes biedrība” – veicina Latvijas mazo un vidējo uzņēmēju izpratni par digitālo mārketingu un ieviest digitālās tehnoloģijas uzņēmumu ikdienā, uzlabojot produktivitāti un paātrinot uzņēmumu izaugsmes iespējas savā biznesa nozarē.
- Biedrība “Pierīgas Tūrisma asociācija” - veicina tūrisma attīstībai labvēlīgu vidi un sekmē ilgtspējīgas tūrisma nozares attīstību Pierīgā.

Biedrībā ir pārstāvēti gan kopienu pārstāvji, gan uzņēmumi, kas savā darbībā ievieš viedu risinājumus.

Partnerības izpildinstitūcija – valde vada un pārstāv Partnerību. Valde sastāv no trim pārstāvjiem.

Partnerības darbības kontroli veic revidents, kuru ievēl uz vienu gadu biedru Kopsapulcē, viņš nevar būt Partnerības Padomes loceklis. Revidenta pienākumi ir: veikt dokumentācijas, mantas un finanšu līdzekļu revīziju, sniegt atsauksmi par vadības institūciju darbību, par Partnerības budžetu un gada pārskatu, izvērtēt grāmatvedības un lietvedības darbu, sniegt ieteikumus par Partnerības finanšu darbības regulējošo institūciju darbības uzlabošanu un veikt citus Kopsapulces uzticētos uzdevumus.

Administratīvais personāls, atkarībā no tā darba pienākumiem, tiek nodarbināts uz pilnu vai nepilnu darba slodzi.

1.3. Teritorijas SVID analīze

STIPRĀS PUSES	KO TAS NOZĪMĒ	SECINĀJUMI, KAS JĀDARA, LAI IZMANTOTU STIPRĀS PUSES
Izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums	Ģeogrāfiskais novietojums tuvu pilsētām (Rīgai, Jelgavai, Jūrmalai), valsts nozīmes autoceļi (Liepājas un Jelgavas, Tallinas, Jūrmalas šoseja) un lidosta „Rīga”, kas ir potenciālā vietējās produkcijas reklamēšanas un noieta vieta	Veicināt tūrisma attīstību, mājražotāju un amatnieku aktivitāti, jo izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums sniedz iespēju realizēt viņu produkciju un sniegtos pakalpojumus.
Dabas tuvums, sakopta vide	Esošā infrastruktūra un dabas resursi veido pamatu gan pasīvās, gan aktīvās atpūtas iespēju attīstībai, tiek attīstīts piedāvājums ģimenēm	Veicināt jaunu un esošo tūrisma un aktīvās atpūtas infrastruktūras, rekreācijas teritorijas un pakalpojumu attīstību. Veicināt iedzīvotājus ieviest ilgtspējīgus risinājumus.
Pieejama infrastruktūra kultūras un sporta aktivitātēm	Teritorijā pieejama pašvaldības izveidota infrastruktūra: stadioni, kultūras centri, dienas centri, jauniešu centri, vietas, kurās tiek nodrošināta profesionālu darbinieku pieejamība.	Izmantojot esošo un veidojot jaunu infrastruktūru, attīstīt jaunus pakalpojumus, brīvā laika pavadīšanas iespējas
Iedzīvotāju skaita pieaugums	Iedzīvotāju skaits palielinās migrācijas un dzimstības ietekmē	Jāiesaista iedzīvotāji vietējās teritorijas attīstībā pilsoniskās darbības, veicināšana ģimenē/mājā/ savā dzīvesvietā. Veidot sadarbības, organizēt tikšanās un viedokļu, pieredzes apmaiņu
Dinamiska uzņēmējdarbības vide	Teritorijā ir radoši un inovatīvi uzņēmēji, pieejami vietējie resursi uzņēmējdarbības attīstībai	Uzņēmējdarbības vide ir piemērota inovatīvo nozaru attīstībai. Aprites ekonomikas, bioekonomikas stiprināšana - veicināt sadarbību starp uzņēmumiem, inovatīvu, ilgtspējīgu risinājumu ieviešanai, sekmējot arī kopprojektu īstenošanu, informācijas pieejamību. Veicināt vietējo produktu ražošanu.

VĀJĀS PUSES	KO TAS NOZĪMĒ	SECINĀJUMI, KAS JĀDARA, LAI NOVĒRSTU VĀJO PUŠU ELEMENTU IETEKMI
Vāja savstarpējā komunikācija un informācija apmaiņa	VRG teritorijā vāja savstarpējā komunikācija un informācijas apmaiņa; Liela informācijas plūsma, kā arī informācijas sadrumstalotība. Bieži no publiskās puses – vienvirziena komunikācija.	Informācijas sniegšana par sabiedrības līdzdalības iespējām, organizēt pieredzes apmaiņas, kontaktu veidošanos. Semināru un darba grupu organizēšana dažādām mērķauditorijām, uzlabojot iedzīvotāju prasmes un iesaisti sabiedriskajās aktivitātēs. Veicināt publiskā un privātā sektora sadarbību.
Infrastruktūras trūkums pilnvērtīgai pakalpojumu sniegšanai	Palielinoties iedzīvotāju skaitam, trūkst infrastruktūras pilnvērtīgai sociālo un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, VRG teritorijas nevienmērīga attīstība.	Veicināt sabiedrisko, sociālo pakalpojumu pieejamību tuvāk iedzīvotājiem. Veicināt kopienu pulcēšanas vietu izveidi.
Iedzīvotāju, t.sk. jauniešu mazā aktivitāte	trūkst kopienas saliedētības un iniciatīvas, Iedzīvotāju, t.sk., jauniešu zema atsaucība un maza iesaiste VRG darbības teritorijas attīstībā.	Veicināt iedzīvotāju kopienu attīstību un iedzīvotāju iesaisti apkaimju darbībā, sniegt informāciju par līdzdalības iespējām un motivēt iesaistīties brīvprātīgā darbā. Veicināt jauniešu organizāciju izveidi. Īstenot aktivitātes, kuras vērstas uz jauniešu mērķauditoriju.
IESPĒJAS	KO TAS NOZĪMĒ	SECINĀJUMI – KAS JĀDARA, LAI ATTĪSTĪTU IESPĒJAS
Viedās uzņēmējdarbības attīstība	Sniegt atbalstu produktu ar augstāku pievienoto vērtību ražošanai un inovatīvu pakalpojumu sniegšanai.	Veicināt sadarbību starp uzņēmumiem, inovatīvu, ilgtspējīgu risinājumu ieviešanai, sekmējot arī kopprojektu īstenošanu un sociālās uzņēmējdarbības attīstību. Semināru un darba grupu organizēšana, iedzīvotāju, t.sk., jauniešu uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana.
Veicināt pilsoniskās sabiedrības attīstību	Veicināt jauniešu un iedzīvotāju līdzdalību novadu attīstību.	Sekmēt iedzīvotāju iesaisti sabiedriskajās aktivitātēs, sekmēt lokālpatriotisma veicināšanu, īstenot aktivitātes, kas stiprina nevalstiskās organizācijas.

Attīstīt bioloģisko produktu ražošanu un realizāciju.	Pieaug pieprasījums pēc dabiskas un pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai audzētas un ražotas produkcijas. Mazajām un vidējām saimniecībām būtu jābūt atvērtām un pieejamām apmeklētājiem	Lauku uzņēmējdarbības nozaru attīstība (tradicionālā, netradicionālā un alternatīvā lauksaimniecība, mājražošanas un amatniecība) Veicinot vietējās produkcijas tirdzniecības vietu izveidi, sekmēt īsās piegāžu ķēdes.
Sociālo pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanu	Sociālās uzņēmējdarbības attīstība un brīvprātīgā darba popularizēšana	Informācijas sniegšana par sociālās uzņēmējdarbības attīstības potenciālu, ieguvumiem un uzsākšanas iespējām; Attīstīt sociālo pakalpojumu klāstu, veicināt veselīgo dzīvesveidu.
Apkaimju pieejas īstenošana	Mērķtiecīgi attīstot pakalpojumus apkaimju centros un koncentrējot dzīvojamās teritorijas esošajos novada ciemos, nodrošinot publisko pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo nekustamo īpašumu	Veicināt iedzīvotāju iesaisti apkaimju attīstībā, veicināt iedzīvotāju biedrību izveidi un viedo ciemu attīstību teritorijā. Organizēt darba grupas, pieredzes apmaiņu un saliedēšanas pasākumu, piemēram, ciema svētku rīkošanu. Veicināt publiskā un privātā sektora sadarbību un sekmēt pulcēšanās vietu izveidi
Mūžizglītības piedāvājuma attīstība	Mūžizglītības iespēju nodrošināšana visā cilvēka dzīves garumā, kas ietver gan formālo, gan neformālo izglītību	Veicināt mūžizglītības piedāvājumu visiem iedzīvotājiem, sadarbojoties un iesaistoties izglītības iestādēm un NVO, uzņēmējiem. Attīstīt interešu izglītību, veidot sabiedriskās telpas pakalpojuma attīstībai.
DRAUDI	KO TAS NOZĪMĒ	KAS JĀDARA, LAI NOVĒRSTU DRAUDUS
Sadarbības trūkums	Līdzīgas organizācijas turpina konkurēt, nevēlas sadarboties, sadrumstalojot tirgu, pašvaldības atbalsta trūkums NVO, atbilstošas infrastruktūras neesamība (telpu trūkums, tālu saietu / kultūras nami, biroja tehnika, vides pieejamība), sadarbības problēmas visos līmeņos	Veicināt jaunu pulcēšanās vietu izveidi. Organizēt darba grupas, tīklošanās pasākumus un veicināt informācijas apmaiņu

Iedzīvotāju skaita pieaugums	Iedzīvotāju skaita pieaugums veicina infrastruktūras un pakalpojumu noslodzi	Jāveido iedzīvotāju izglītošanas, motivējošas aktivitātes, iesaistot svarīgo pakalpojumu nodrošināšanā, jāveido publiskā un privātā sekotā sadarbība. Ir jāveicina sadarbība, savstarpējās komunikācijas stiprināšana.
Iniciatīvas un atbildības trūkums iedzīvotāju vidū	Ir daudz NVO, bet maz, kas darbojas vietējā mērogā un iesaistās teritorijas attīstībā.	Jāstiprina NVO darbība, sadarbība, līderu apmācības. Nodrošināt informācijas pieejamību, pasākumu, darba grupu rīkošanu. Nodrošināt NVO interešu aizstāvību.
Energoresursu un ražošanas izejvielu cenu kāpums	Ekonomisko darbību var ietekmēt ārējo faktori, cenu celšanās, ierobežots izejvielu trūkums, pieaugot produkcijas pieprasījumam	Veicināt atjaunojamo enerģijas avotu ieviešanu, iedzīvotāju izglītošanu par ilgtspējīgiem risinājumiem (zaļā domāšana), sadarbību un citus viedus risinājumus.
Iedzīvotāju sadrumstalotība (sociālā atšķirtība, jaunieši, seniori)	Attīstot sabiedriskos un sociālos pakalpojumus, kā draudi iezīmējas sociālā nevienlīdzība, lokālpatriotisma, sabiedrības atbildības, cieņas un izpratnes trūkums	Veicināt sadarbības veidošanos starp dažādām iedzīvotāju grupām (piemēram, jaunieši apmāca seniorus par digitālajām prasmēm). Paaudžu, dažādu sociālo grupu vienojošu pasākumu rīkošana. Infrastruktūras veidošana, kas ir pieejama dažādām iedzīvotāju grupām. Vides pielāgošanas iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem.
Nevienmērīga ciemu attīstība	Dažāds ciemu attīstība, apdzīvojamība, atšķirīgas iedzīvotāju iniciatīvas, apkaimju biedrību darbība, kuras dēļ samazinās finansējuma piesaiste teritorijas attīstībai.	Veicināt viedo ciemu attīstību un teritoriju attīstības stratēģiju izstrādi. Organizēt darba grupas, pasākumus, pieredzes apmaiņu, sekmēt iedzīvotāju pulcēšanos un apkaimju savstarpējo sadarbību.
Jaunā ES fondu 2023-2027 gada programmēšanas perioda ierobežotais finansējums Pierīgai, t.sk. LEADER	VRG ir ierobežotas iespējas LEADER pieejas īstenošanai, veicināt uzņēmējdarbības un kopienu attīstību, kā arī ietekmēt teritorijas attīstību.	Veicināt multifondu pieejas īstenošanu, sekmēt finansējuma pieejamību Pierīgas reģionam. Nepieciešams veicināt savstarpējo sadarbību. Vietējā un reģionālā līmenī

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Lai noteiktu stratēģijas attīstības virzienus, biedrība “Pierīgas partnerība” organizēja vietējā teritorijā fokusa grupas, sarunas un pasākumus, kuros piedalījās Mārupes un Olaines novada aktīvie iedzīvotāji, ģimenes, jaunieši, seniori u.c., SVVA stratēģijas izstrādes laikā tika rīkotas tikšanās ar iedzīvotājiem, rīkotas tematiskās darba grupas, veikta novadu iedzīvotāju un LEADER projektu īstenotāju anketēšanas.

Stratēģijas īstenošanas mērķis ir tādu projektu īstenošana, kuri veicina vietējo iedzīvotāju iesaisti teritorijas attīstībā, pašnodarbinātību, popularizē lokālo patriotismu un veicina vietas atpazīstamību. Stratēģijas attīstības virzieni – veicināt viedo uzņēmējdarbību un veicināt pilsonisko līdzdalību.

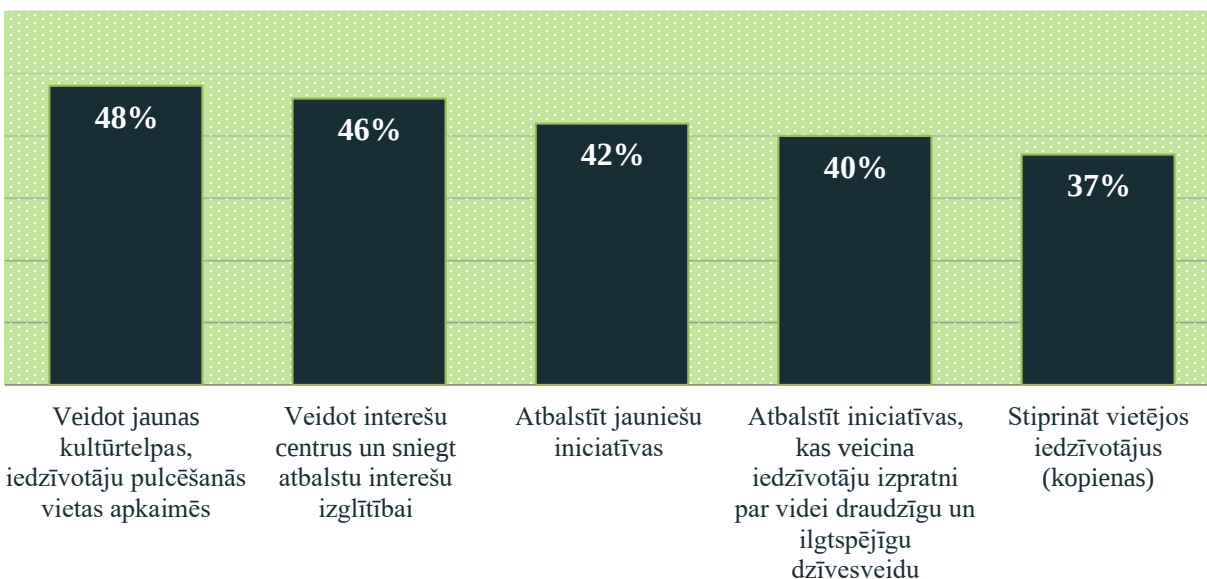
Vietējās ekonomikas stiprināšanai nepieciešams atbalsts teritorijā sociālajai uzņēmējdarbībai, kā arī sekmēt ilgtspējīgu uzņēmumu attīstību. Jāturpina sekmēt arī tūrisma, aktīvās atpūtas attīstību, kā arī vietējo produktu ražošanu (mājražošanu, amatniecību), tostarp attīstot arī tirdzniecību vietu izveidi. Par to liecina aptaujas rezultāti.

Uzņēmējdarbības vides attīstībai, primāri ir nepieciešams:



Lai veicinātu pilsonisko līdzdalību, jāsniedz atbalsts kopienu spēcinošām un vietas attīstību sekmējošām iniciatīvām: veidojot jaunas kultūrtelpas, iedzīvotāju pulcēšanās vietas apkaimēs, sakārtojot degradētās teritorijas, izmantojot apkārtējā vidē esošos resursus, tiks sekmēta teritorijas atpazīstamība. Dažādojot sabiedriskās aktivitātes, piemēram, atbalstot kopienu svētku, sekmējot mūžizglītību un interešu izglītību piedāvājuma veidošanu, sociālo pakalpojumu pieejamību. Jāsniedz atbalsts arī jauniešu iniciatīvām, veicinot nepieciešamo prasmju apgūšanu un iesaistīšanos uzņēmējdarbībā un motivējot iesaistīties.

Sabiedrisko aktivitāšu sekmēšanai, primāri ir nepieciešams:



1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Biedrība “Pierīgas partnerība” sadarbojoties gan ar Latvijas, gan ar ārvalstīs esošajām vietējām rīcības grupām, ir veicinājusi Pierīgas tūrisma attīstību, sekmējusi sociālās uzņēmējdarbības attīstību, kopienu darbību, koprades telpu attīstību u.c.. Ņemot vērā iedzīvotāju vēlmes un teritorijas SVID analīzi, nepieciešams turpināt iesāktās aktivitātes:

- veicināt tūrisma un aktīvās atpūtas attīstību;
- sekmēt vietējo produktu ražošanu (mājrāžošanu, amatniecību), kā arī veicināt vietējo produktu tirdzniecības vietu izveidi vai attīstību;
- veicināt interešu izglītības attīstību;
- atbalstīt jauniešu un kopienu iniciatīvas.

Stratēģijas ietvaros ir jāveicina viedu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā, sekmējot vietējo resursu izmantošanu, sociālās uzņēmējdarbības attīstību, sociālās mērķgrupas personu⁴ iesaisti, kā arī stiprināt kopienās un iedzīvotāju iesaisti sabiedriskās aktivitātēs, tostarp brīvprātīgā darbā un videi draudzīgu risinājumu ieviešanā.

⁴ sociāli mērķgrupas persona - invalīdi, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15–25 gadus veci jaunieši, daudzbērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstoši bezdarbnieki

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi

VĪZIJA

Partnerības teritorija ir ekonomiski spēcīga teritorija, kurā dzīvo sabiedriski aktīvi iedzīvotāji.

1. *Ekonomiski spēcīga teritorija* – ekonomiski aktīva teritorija, kas izmanto savu veiksmīgo ģeogrāfisko izvietojumu, zināšanas, ievieš viedus risinājumus uzņēmējdarbībā, sekmējot vietējo produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu, ilgtspējīgu vietējo resursu izmantošanu un veicinot teritorijas atpazīstamību.
2. *Sabiedrisko aktīvi iedzīvotāji* - iedzīvotāji ir pilsoniski atbildīgi, zinoši un atvērti jaunām idejām, sadarbībai un ar savām prasmēm veido pievienoto vērtību teritorijai, dažādojot sabiedriskās aktivitātes un stiprinot teritorijas identitāti, iedzīvotāju piederības sajūtu, sekmējot brīvprātīgo darbu.

STRATĒGISKIE MĒRĶI

VRG teritorijas vietējās attīstības stratēģija tiek izstrādāta balstoties uz divām sfērām – ekonomiskā vide un pilsoniska sabiedrība.

Nemot vērā teritorijas vajadzības un vīziju, VRG definē sekojošus stratēģiskos mērķus.

M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība

veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus un veicinot teritorijas atpazīstamību. Ar stratēģijas atbalstu ieviešot viedus un ilgtspējīgus risinājumus, tostarp digitālus risinājumus, ir sniegts atbalsts 4 jaunajiem uzņēmumiem lauku teritorijā, vismaz 10 uzņēmumiem vietējo produktu ražošanai vai pakalpojuma uzlabošanai, radītas vai saglabātas vismaz 5 darba vietas.

M2 Attīstīta pilsoniskā sabiedrība

veicināt sabiedrības iesaistīšanos sabiedrisko aktivitāšu dažādošanā, radot pievienoto vērtību teritorijai, tā veicinot brīvprātīgo darbu, t.sk. jauniešu iesaisti, radot piederības sajūtu, attīstot vietas potenciālu un pievilcību.

Ar stratēģijas atbalstu ir stiprinātas vismaz 8 nevalstiskās organizācijas, radītas vai uzlabotas vismaz 3 sabiedriskās aktivitātes, t.sk. attīstīts kultūras, sporta, sociālo pakalpojumu piedāvājums, rīkotas aktivitātes, kas veicina sabiedrības iesaisti, t.sk., jauniešu, veicinot iedzīvotāju izpratni par videi draudzīgiem risinājumiem un brīvprātīgo darbu, ir sniegts atbalsts vismaz 4 kopienu aktivitātēm.

STARPTERRITORIĀLIE UN SADARBĪBAS MĒRĶI

STARPTERRITORIĀLĀ UN STARPVALSTU SADARBĪBAS

Veicināt:

- tūrisma un aktīvās atpūtas attīstību;
- vietējo produktu ražošanu un saražotās produkcijas noieta tirgus sekmēšanu;
- sociālās uzņēmējdarbības un ilgtspējīgu uzņēmējdarbības attīstību;
- vietējo, t.sk. jauniešu un sociālo mērķgrupu, kopienu iniciatīvu īstenošanu;
- veicināt interešu izglītības un mūžizglītības attīstību, sekmējot sabiedrības prasmes un iemaņas; klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu.

2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji

Stratēģiskais mērķis	Novērtējuma rādītājs	Bāzes gads (2022)	2025	2027
M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība	Teritorijā reģistrēto uzņēmumu skaits	6726	6726	6726
M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība	Radīto un saglabāto darba vietu	0	2	5
M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība	Radīto darba vietu skaits lauku teritorijā	0	1	2
M2 Attīstīta pilsoniskā sabiedrība	Teritorijā reģistrēto aktīvo nevalstisko organizāciju skaits	477	477	477
M2 Attīstīta pilsoniskā līdzdalība	Aktīvo kopienu skaits	3	4	5
Rīcība	Novērtējuma rādītājs	Bāzes gads (2022)	2025	2027
R 1.1. Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai	Vietējo produktu/ pakalpojuma izveide vai attīstība	0	5	10
R.1.2. Atbalsts jaunajiem uzņēmumiem lauku teritorijā	Jaunu uzņēmumu izveide lauku teritorijā	0	2	4
R 2.1. Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	Atbalstīto nevalstisko organizāciju skaits	0	8	10
R 2.1. Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	Sabiedrisko aktivitāšu skaits	0	3	5

R 2.1. Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	Atbalstīto kopienu skaits	0	4	6
R 2.2. Atbalsts jauniešu iniciatīvai	Īstenotās jauniešu iniciatīvas	0	0	6

Lai sasniegtu mērķi ir definētas sekojošas rīcības:

Stratēģiskā mērķa M1 “Attīstīta viedā uzņēmējdarbība” novērtējuma rādītājs ir vērsts uz nodarbinātības veicināšanu, t.sk. lauku teritorijā. VRG darbības teritorijā uzņēmumu skaits ir augstāks par vidējo Latvijā, līdz ar to mērķis ir saglabāt un noturēt izaugsmes līmeni.

1.1. Rīcības “Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai”, kas veicina viedu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu uzņēmējdarbībā. Sasniedzamais rezultāts ir vērsts uz vietējo produktu, pakalpojumu radīšanu un pilnveidi.

1.2. Rīcības “Atbalsts jaunajiem uzņēmumiem lauku teritorijā”, paredz sniegt atbalstu jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai lauku teritorijā, saņem kā fiksētas summas maksājumu ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete", izmantojot Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku fiksētas summas maksājuma piemērošanai. Sasniedzamais rezultāts ir jaunu uzņēmumu izveide lauku teritorijā.

Papildus VRG plāno īstenot sadarbības projektus un piesaistīt ārējo finansējumu, lai sekmētu viedu uzņēmējdarbības attīstību.

Stratēģiskā mērķa M2 “Attīstīta pilsoniskā līdzdalība” novērtējuma rādītājs ir vērsts uz teritorijā aktīvo nevalstiskā organizāciju kapacitātes stiprināšanu un veicināt aktīvās kopienas, tādejādi sekmējot iedzīvotāju iesaisti sabiedriskās aktivitātēs.

VRG darbības teritorijā ir 53 ciemi, kas ir sadalīti 17 apkaimēs. Šobrīd VRG ir identificējusi 7 aktīvas kopienas, kuras ir īstenojušas sabiedriskas aktivitātes, tomēr tikai 3 apkaimēs ir dibinātas nevalstiskās organizācijas, kas apvieno iedzīvotājus un regulāri īsteno sabiedriskās aktivitātes (Jaunolaine, Jāņupe, Medemciems).

2.1. Rīcības “Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai” novērtējuma rādītājs vērsts uz kopienu stiprināšanu, kurš ietver sabiedrisko aktivitāšu īstenošanu apkaimēs, iedzīvotāju iedrošināšanu būt aktīviem, sekmējot jaunu iedzīvotāju biedrību veidošanos, tādejādi sekmējot iedzīvotāju piederības sajūtu un veicinot teritorijas atpazīstamību.

2.2. Rīcības “Atbalsts jauniešu iniciatīvam” vērsts uz jauniešu iesaisti un aktivizēšanu, sekmējot jauniešu līdzdalību un iesaisti vietējās teritorijas attīstībā. Atbalstu jauniešu iniciatīvām, var saņemt kā fiksētas summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas", izmantojot Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku fiksētas summas maksājuma piemērošanai.

Papildus VRG plāno īstenot sadarbības projektus un piesaistīt ārējo finansējumu, lai spēcīgāku kopienas, nevalstiskās organizācijas un jauniešu iesaisti.

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana

Inovācija ir zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas ideju, izstrādņu un tehnoloģiju veiksmīga īstenošana jaunā produktā, pakalpojumā vai procesā. Būtiska inovācijas īpašība ir tas, ka tā ir īstenota. Produkta vai pakalpojuma inovācija ir uzskatāma par īstenotu tikai tad, kad tā ir nonākusi tirgū. Procesā, mārketinga vai organizatoriska inovācija ir īstenota tikai tad, kad tā ir praktiski ieviesta un tiek lietota attiecīgajā organizācijā/teritorijā⁵.

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas ietvaros tiks papildus atbalstīta inovatīvu risinājumu ieviešana teritorijā, kas projektu vērtēšanas procesā tiks identificēts pēc sekojoša projektu vērtēšanas kritērijiem:

Kritēriju grupa	Kritērijs	Punkti
Projekta idejas novitāte	Projekta ideja ir oriģināla Latvijas teritorijā	2
	Projekta ideja ir oriģināla VRG darbības teritorijā	1
	Projekta ideja nav oriģināla	0

Oriģināls – tāds, kas atšķiras no citiem (jauns, nebijis, savdabīgs), tostarp, līdzīga ideja nav īstenota konkrētajā administratīvajā teritorijā, tai ir netradicionāls risinājums, atšķirīga pieeja, sava identitāte, kas veicina arī konkrētās teritorijas atpazīstamību. Netradicionāli risinājumi uzņēmējdarbības attīstībai, teritorijas attīstības veicināšanai un identitātes stiprināšanai, kas ir pārņemti no citām Latvijas vietām vai ārvalstu prakses, veiksmīgi pielāgojot tos vietējiem apstākļiem.

Oriģinālu ideju ieviešana radīs pievienoto vērtību VRG darbības teritorijai, jo tiks veicināta viedu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešana gan uzņēmējdarbībā, gan sabiedriskās aktivitātēs.

⁵ Adaptēts pēc tiesību akta projekta "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 3.1. reformu un investīciju virziena "Reģionālā politika" 3.1.1.3.i. investīcijas "Investīcijas uzņēmējdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos" īstenošanas noteikumi" sākotnējās ietekmes (ex-ante) novērtējuma ziņojums (anotācija).

3. RĪCĪBAS PLĀNS UZDEVUMU IZPILDEI

1.mērķis –Veicināt viedo uzņēmējdarbību

1.1.Rīcība Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai

Rīcības apraksts – attīstīt topošos un esošos uzņēmumus, sekmējot viedu un inovatīvu risinājumu ieviešanu, atbalstot vietējo produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu, ilgtspējīgu vietējo resursu izmantošanu un veicinot teritorijas atpazīstamību.

Iespējamie risinājumi

- radīt vai attīstīt vietējos produktus un pakalpojumus;
- izveidot vai labiekārtot tirdzniecības vietas, kurā tiek realizēta vietējā produkcija;
- ieviest jaunus realizācijas veidus;
- sekmēt produktu, pakalpojumu atpazīstamību;
- ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus;
- sekmēt sociālam atstumtības riskam pakļauto personu iesaisti darba tirgū;
- veicināt produktīvāku un ilgtspējīgu vietējo resursu izmantošanu piemēram, veicināt bioekonomikas, aprites ekonomikas attīstību.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana:
 - amfībiju, mopēdu, motociklu, ūdens motociklu, sniega motociklu, triciklu, kvadriciklu iegādes izmaksas, ja atbalsta pretendents ir esošs tūrisma pakalpojuma sniedzējs, kas tūrisma pakalpojumus sniedz vismaz 24 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un ar minētiem pamatlīdzekļiem rada jaunu tūrisma pakalpojumu;
 - vispārējas nozīmes un speciālos transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas atbalsta pretendenta produktu vai pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai, tostarp dalība izstādēs un zemnieku un amatnieku tirgū;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, restaurācija un būves atjaunošanas, ja tehniski vai funkcionāli tiek uzlabota valsts aizsargājamā kultūras pieminekļu sarakstā iekļauta būve, kas ir tūrisma pakalpojuma sniegšanas vieta vai ražošanas būve.
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas.

Rīcības atbalsta intensitāte tiek paaugstināta:

- 25% ja projekts tiek īstenot publiskā infrastruktūrā, kas ir labiekārtota SVVA stratēģijas 2015 - 2020.gadam ietvaros.⁶
- 25% projektu ietvaros plānots izveidot sociālo uzņēmumu vai projektu iesniedz sociālais uzņēmums.
- 25% plānots izveidot vismaz vienu pilna laika darbavietu.

Maksimālā atbalsta intensitāte ir 65 %

Rīcības īstenošanas vieta: Mārupes novads, Olaines novads

Atbalsta pretendents: fiziska persona vai juridiska persona (izņemot biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 150 000 euro. Kooprojektos, t.sk.lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, pašvaldība.

Atbilstība KLP apakšpasākumam LA 19 „Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošanu” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”.

1.2. Rīcība Atbalsts jaunaizņemumiem lauku teritorijā

Rīcības apraksts – radīt jaunus uzņēmumus lauku teritorijā, sekmējot viedu un inovatīvu risinājumu ieviešanu, atbalstot vietējo produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu, ilgtspējīgu vietējo resursu izmantošanu un veicinot teritorijas atpazīstamību.

Iespējamie risinājumi

- radīt vai attīstīt vietējos produktus un pakalpojumus;
- izveidot vai labiekārtot tirdzniecības vietas, kurā tiek realizēta vietējā produkcija;
- ieviest jaunus realizācijas veidus;
- sekmēt produktu, pakalpojumu atpazīstamību;
- ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus;
- sekmēt sociālam atstumtības riskam pakļauto personu iesaisti darba tirgū;
- veicināt produktīvāku un ilgtspējīgu vietējo resursu izmantošanu, piemēram, veicināt bioekonomikas, aprites ekonomikas attīstību.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- lietotu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana:
 - amfībiju, mopēdu, motociklu, ūdens motociklu, sniega motociklu, triciklu, kvadriciklu iegādes izmaksas, ja atbalsta pretendents ir esošs tūrisma pakalpojuma sniedzējs, kas tūrisma pakalpojumus sniedz vismaz 24 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un ar minētiem pamatlīdzekļiem rada jaunu tūrisma pakalpojumu;

⁶ Vai VRG ir saņēmusi pašvaldības apliecinājumu par projekta nozīmīgumu teritorijas attīstībā

- vispārējas nozīmes un speciālos transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas atbalsta pretendenta produktu vai pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai, tostarp dalība izstādēs un zemnieku un amatnieku tirgū;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, restaurācija un būves atjaunošanas, ja tehniski vai funkcionāli tiek uzlabota valsts aizsargājamā kultūras pieminekļu sarakstā iekļauta būve, kas ir tūrisma pakalpojuma sniegšanas vieta vai ražošanas būve.
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas.

Rīcības atbalsta intensitāte tiek paaugstināta:

- 25% ja projekts tiek īstenot publiskā infrastruktūrā, kas ir labiekārtota SVVA stratēģijas 2015 - 2020.gadam ietvaros.⁷
- 25% projektu ietvaros plānots izveidot sociālo uzņēmumu vai projektu iesniedz sociālais uzņēmums.
- 25% plānots izveidot vismaz vienu ir pilna laika darbavietu

Maksimālā atbalsta intensitāte ir 65%.

Atbalstu saņem kā fiksētas summas maksājumu ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete", izmantojot Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku fiksētas summas maksājuma piemērošanai.

Rīcības īstenošanas vieta: Mārupes novads, Olaines novads, izņemot Mārupes un Olaines pilsētu.

Atbalsta pretendents: fiziska persona vai juridiska persona, kura veic saimniecisko darbību ne ilgāk kā 18 mēnešus.

Atbilstība KLP apakšpasākumam LA 19 „Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošanu” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”.

⁷ Vai VRG ir saņēmusi pašvaldības apliecinājumu par projekta nozīmīgumu teritorijas attīstībā

2.mērķis – Veicināt pilsonisko sabiedrību

2.1. Rīcība Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana

Rīcības apraksts – veicināt sabiedrības iesaisti kultūras, sporta, sociālo pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā, vides aizsardzībā, mūžizglītības piedāvājuma dažādošanā, sekmēt jauniešu un mērķgrupas⁸ personu iesaisti, kā arī stiprināt teritorijas identitāti un iedzīvotāju piederības sajūtu, ieviešot jaunus risinājumus kopienās un veicinot viedo ciemu attīstību.

Iespējamie risinājumi:

- Kultūras, sporta, sociālo, sabiedrisko pakalpojumu izveide/pilnveidošana;
- Jaunu kultūrtelpu, kopienu centru izveide, kas veicina iedzīvotāju pulcēšanos;
- Mūžizglītības, interešu izglītības piedāvājuma dažādošana;
- Kultūras, sporta pasākumu norises vietu izveide vai labiekārtošana;
- Sociālo, sabiedrisko pakalpojumu centru izveide un labiekārtošana;
- Pakalpojuma pieejamības nodrošināšana personām ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, kā arī riteņkrēslu un ratiņu lietotājiem.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas, tostarp tādu vispārējas nozīmes un speciālos transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila sociālā pakalpojuma sniegšanas vieta;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, ierīkošanas, novietošanas, atjaunošanas, restaurācijas izmaksa;
- būvmateriālu iegādes izmaksas;
- vispārējās izmaksas.

Rīcības ietvaros nav attiecināms:

- mācību izmaksas;
- teritorijas labiekārtošanas darbi⁹, piemēram, dabas taku, peldvietu, bērnu rotaļlaukumu, sporta laukumu izveide u.tml. kā arī atsevišķu labiekārtojumu elementu ierīkošanas un novietošanas izmaksas.

Rīcības atbalsta intensitāte tiek paaugstināta:

- 10% ja projektu iesniedz iedzīvotāju biedrība, kas darbojas¹⁰ ciema vai apkaimes teritorijā;
- 10% ja tiek pievienots sabiedrības izstrādāts ciema/apkaimes attīstības plāns;

⁸ Mērķgrupas persona - invalīdi, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15–25 gadus veci jaunieši, daudzbērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstoši bezdarbnieki

⁹ Teritorijas labiekārtošanai atbalstu var saņemt pašvaldības līdzdalības budžeta ietvaros.

¹⁰ Biedrība ir apliecinājusi sistemātisku darbību, ka rīkoti vismaz trīs pasākumi kopienā.

- 10% ja projektu investīcija ir tieši paredzēta mērķgrupas personām;
- 20% ja pašvaldība īsteno kopprojektus.¹¹

Maksimālā atbalsta intensitāte ir 90%

Rīcības īstenošanas vieta: Mārupes novads, Olaines novads

Atbalsta pretendents: pašvaldība, biedrība vai nodibinājums, reliģiska organizācija, juridiska persona vai fiziska persona.

Atbilstība KLP apakšpasākumam LA 19 „Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošanu” aktivitātei „Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas”.

¹¹ Pašvaldība plānoto investīciju izmanto kopīgi ar biedrību vai nodibinājumu. Pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošā infrastruktūrā tiek īstenots sabiedriskā labuma projekts un uz projekta iesniegšanas brīdi starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts līgums, kas apliecina sadarbības partneru pienākumus sabiedriskā pakalpojuma nodrošināšanai. Publiskās pārvaldes ietekme biedrībā vai nodibinājumā (t.sk., biedru vidū un pārvaldes institūcijā) pēc īpatsvara ir mazākus.

3.1. Rīcības plans

Nr. p. k.	Mērķis/rīcība	Kopējās lauksaimniecības apakšpasākuma aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
M1 Attīstīta viedā uzņēmējdarbība						
1.1.	Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai	„Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	20 000 EUR;	40 % 65% papildu intensitāte	2024.gadā (vismaz viena kārta); 2025.gadā - (vismaz viena kārta); 2026.gadā – ja nepieciešams 2027.gadā – ja nepieciešams	- atbalstīti vismaz 10 vietējie produkti, pakalpojumi; - radītas 5 darbavietas;
1.2.	Atbalsts jaunajiem uzņēmumiem lauku teritorijā	„Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	15 000 EUR;	40 % 65% papildu intensitāte	2024.gadā vismaz viena kārta; 2025.gadā - vismaz viena kārta; 2026.gadā – ja nepieciešams 2027.gadā – ja nepieciešams	- atbalstīti vismaz 4 uzņēmumi lauku teritorijā; - radītas 2 darbavietas lauku teritorijā;
M2 Attīstīta pilsoniskā sabiedrība						
2.1.	Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas	30 000 EUR	70% 90 % papildu intensitāte	2024.gadā (vismaz viena kārta); 2025.gadā - (vismaz viena kārta); 2026.gadā – (vismaz viena kārta) 2027.gadā – ja nepieciešams	- atbalstītas vismaz 10 nevalstiskās organizācijas; adītas vai uzlabotas - vismaz 5 sabiedriskās aktivitātes; sniegts atbalsts - vismaz 4 kopienām
2.2	Atbalsts jauniešu iniciatīvam	Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas	6000 EUR	100%	2026.gadā – (vismaz viena kārta) 2027.gadā – (ja nepieciešams)	Atbalstītas 6 jauniešu iniciatīvas

4. ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒŠANA

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām

Biedrības darbu organizē valde, kas sastāv no 3 cilvēkiem. Biedrības Padome apstiprina stratēģiju un izveido SVVA padomi, kas vērtē iesniegtos projektus.

Biedrības darbinieki izpilda Padomes uzstādījumus un stratēģijā noteiktos darbības virzienus. Organizējot dažādus pasākumus (apmācības, semināri, darba grupas), kas vērsti uz tūrisma, mājažotāju, NVO, kopienu, jauniešu zināšanu līmeņa celšanu, darbinieki stiprina sabiedrības spēju efektīvi, ilgtspējīgi, darboties un piesaistīt Eiropas Savienības fondu līdzekļus.

Veidojot publicitāti, darbinieki apzina un motivē sabiedrību iesaistīties aktivitātēs teritorijā un uzņēmējus - ekonomikas stiprināšanas pasākumos.

Informācijas izplatīšanai par VRG stratēģijas īstenošanas uzsākšanu un projektu konkursiem, biedrība izmanto novadu vietējās avīzes „Mārupes Vēstis”, „Olaines Ziņas”, biedrības mājas lapu www.pierigaspartneriba.lv, sociālos tīklus, kā arī elektroniski sūtot informāciju aktīvajiem iedzīvotājiem un organizācijām.

Vienlaicīgi biedrība rīko un piedalās dažādos informatīvos semināros. Semināru laikā veltīts daudz uzmanības kopprojektu ideju attīstībai, strādājot darba grupās un ģenerējot kopprojektus no tā idejas līdz realizēšanai. Jaunu, inovatīvu risinājumu meklējumiem tiek rīkotas sanāksmes, darba grupas, diskusijas, piesaistot pašvaldību, uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvjus. stāstīt par labās prakses piemēriem, veiksmes stāstiem.

Arī turpmāk katra novada teritorijā biedrība rīkos seminārus, uzturot ciešu saikni un informācijas apmaiņu starp VRG un iedzīvotājiem, tostarp esošajiem un potenciālajiem projektu iesniedzējiem. Informētības veicināšanai VRG aktualitātes interesentiem tiks nosūtītas elektroniski, kā arī tiek veidoti ieraksti, kas tiek saglabāti Partnerības Youtube kanālā.

Visi iepriekšminētie pasākumi vērsti uz iedzīvotāju, NVO, uzņēmumu aktivizēšanu un motivēšanu iesaistīties teritorijas attīstībā, kā arī SVVA stratēģijas popularizēšanu un īstenošanu. Biedrības darbība sniedz atbalstu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem projektu ideju radīšanā, izstrādāšanā un projektu pieteikumu sagatavošanā. Īpaša uzmanība tiek veltīta jauniešu aktivizēšanai, kopienu spēcīnāšanai, brīvprātīgā darba popularizēšanai. Biedrība darbības īstenošanai iesaistīs gan biedru organizācijas, gan novadu pašvaldību attiecīgās nozares speciālistus.

Tas, cik un kāda līmeņa speciālisti tiks piesaistīti, tiks lemts saskaņā ar administratīvo izmaksu pieejamību biedrībai stratēģijas ietvaros un ārējo finansējuma piesaistes iespējām.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem

Atbilstoši Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021 – 2027. gadam (apstiprināta MK 16.11.2021.) ir noteikti specifiskie atbalsta mērķi (turpmāk - SAM). Šī darbības programma nosaka ES fondu investīciju principus, sasniedzamos rezultātus un atbalsta jomas nākamajam plānošanas periodam. SVVA ietvaros ietvertā darbība saskan ar šiem Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsta mērķiem:

1.2.3. SAM: Veicināt ilgtspējīgu izaugsmi, konkurētspēju un darba vietu radīšanu MVU, tostarp ar produktīvām investīcijām.

SAM ietvaros tiks veicināta jaunu komersantu veidošana, esošu komersantu izaugsme, kam motivējot tos radīt un attīstīt produktus, tehnoloģijas ar augstu pievienoto vērtību.

Piedāvājums no SVVA stratēģijas – esošo un topošo uzņēmumu atbalstīšana, viedu un ilgtspējīgu risinājumu.

SVVA mērķis - Attīstīta viedā uzņēmējdarbība

Piemēram: Aprīkojums jaunajam uzņēmējam pamatlīdzekļu iegāde produkcijas ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai.

4.3.2. SAM: Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās.

Nepieciešams stiprināt kultūras resursu nozīmi inovāciju, labbūtības, veselības, mūžizglītības un sociālā kapitāla veicināšanā, atbalstot kultūras līdzdalību, veidojot jaunus kultūras produktus un pakalpojumus, kuri ļautu veidot arī jaunas darba vietas.

SVVA stratēģijas: veicināt sabiedrības iesaisti kultūras, sporta, sociālo pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā, vides aizsardzībā, mūžizglītības piedāvājuma dažādošanā.

SVVA mērķis – Attīstīta pilsoniskā sabiedrība.

Piemēram: atbalsts jaunu kultūrtelpu, kopienu centru izveide, kas veicina iedzīvotāju pulcēšanos.

4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana

Projektu iesniegumu pieņemšanas kārtība tiek organizēta saskaņā ar Noteikumiem “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana”. VRG sludinājumus par projektu iesniegumu pieņemšanu ievieto:

- VRG mājas lapā www.pierigaspartneriba.lv un Lauku atbalsta dienesta mājas lapā www.lad.gov.lv;
- VRG darbības teritorijā esošo pašvaldību laikrakstos un mājas lapās.

Interesentiem tiek nodrošināta iespēja iepazīties ar stratēģiju VRG un Lauku atbalsta dienesta mājas lapā un klātienē VRG telpās. Projektu pieteikumu veidlapas un saistošā dokumentācija pieejamas iepazīties VRG mājas lapā www.pierigaspartneriba.lv kā arī Lauku atbalsta dienesta mājas lapā www.lad.gov.lv. Projektu pieteikumu vērtēšanas kārtība - katru pieteikumu vērtē projektu vērtēšanas komisijas locekļi. Projektu vērtēšanas notiek saskaņā ar **nolikumu**, kurā aprakstīta projektu vērtēšanas komisijas izveidošanas kārtība, tās uzdevumi, pienākumi un atbildība, t.sk. interešu konflikta novēršana. Projektu vērtēšanas komisijai ir tiesības lūgt pretendentiem prezentēt iesniegto projektu vērtēšanas komisijai klātienē. Prezentācijas ilgums ~5 min., kura laikā komisija tiek iepazīstināta ar:

- Projekta mērķi;
- Projektā plānotajām aktivitātēm;
- Kāda problēma tiks risināta ar projektu;
- Projekta rezultātiem;
- Projekta ilgtspēju,
- Citu projekta iesniedzēja ieskatos būtisku informāciju.

Ja projektu vērtēšanas kritērijā „Projekts ir atbilstošs SVVA stratēģijai un ir saskaņā rīcības plānā noteikto rīcību un VRG darbības teritoriju” saņemts vērtējums „Nē”, tad projekts tālāk netiek vērtēts un tiek noraidīts.

Atbilstoši SVVA stratēģijai priekšroka tiek dota projektiem, kas paredz inovatīvus risinājumus, ir kopdarbība, sekmē vietējo produktu ražošanu, t.sk. pārtikas ražošanu un attīsta sabiedrisko ēdināšanu.

Ja projekts ir vērsts uz sabiedrisko labumu, būtu ņemams vērā arī cik liels ir labuma guvēju loks, mērķgrupas personu iesaiste un vai projekts vērsts uz VRG darbības teritorijas atpazīstamību.

Projektu vērtēšanā ir noteikts minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai. Rīcību vērtēšanas kritēriji ir norādīti nolikumā.

Interesu konflikta novēršana

Pirms katra projekta iesnieguma vērtēšanas komisijas loceklis aizpilda interešu konflikta novērtēšanas deklarāciju, apstiprinot, ka viņš nav ieinteresēts šī projekta vērtējumā. Tie projektu vērtēšanas komisijas locekļi, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumā, attiecīgā rīcībā, kurā iesniegts projekta iesniegums, vērtēšanā nepiedalās. 1.pielikumā ir pievienota deklarācijas forma par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu un apliecinājums.

4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

Stratēģijas uzraudzības procesu organizē biedrības administratīvais vadītājs un atbalsta personāls. Uzraudzības veikšanas procesā tiek sekots noteikto kritēriju atbilstībai, rādītāju sasniegšanai u.c. nepieciešamo prasību ievērošanai un stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai Biedrības augstākā lēmēj institūcija ir Biedru sapulce. Biedrības darbu vada valde, kas ir biedrības izpildinstitūcija. Valdes darbu kontrolē Padome (pārstāvju lēmēj institūcija), kuras sastāvā ir vismaz 6 Padomes locekļi, tajā skaitā Padomes priekšsēdētājs. Padome ir pārvaldes institūcija, kas ir atbildīga par vietējās attīstības stratēģijas izstrādi un īstenošanu. Stratēģijas novērtēšanai tiks izmantoti kvantitatīvie un rezultatīvie rādītāji. Administratīvais vadītājs veic datu apkopojumu. Gadījumos, kad tiek konstatēts nepietiekams ieviešanas progress, par situāciju tiek informēta biedrības padome. Padomes sēdē tiek pieņemts lēmums par veicamajām darbībām, piemēram, jaunas kārtas sludināšana, lai sasniegtu SVVA rādītājus.

Stratēģijas ieviešana un uzraudzība tiek veikta sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu. Vismaz 2 reizes plānošanas periodā – 2025.gadā un stratēģijas ieviešanas noslēgumā – tiks veikta paplašināta teritorijas attīstības analīze un izvērtēta LEADER pieejas pievienoto vērtību, kas veidojas LEADER metodes lietošanā, uzlabojot sociālo kapitālu, pārvaldību un gūstot labākus rezultātus un ietekmi.

Administratīvā vadītāja un atbalsta personāla pienākumi, lai nodrošinātu stratēģijas uzraudzību un novērtēšanu:

- Pēc katra projektu konkursa rezultātu apstiprināšanas – projektu pieteikumos norādīto sasniedzamo mērķu un rezultātu apkopojuma sagatavošana.
- Veikt projekta uzraudzību, nodrošinot, ka pie katra projekta īstenotāja tiek organizēta vismaz viena vizīte. Pārbaudes laikā sagatavo uzraudzības ziņojumu;
- Sagatavot un izplatīt aktuālo informāciju par biedrības darbību, LEADER projektiem mājas lapā, sociālos tīklos un citur;
- Padomei regulāri ziņot par stratēģijā sasniegtiem kvantitatīviem un rezultatīviem rādītājiem un par nepieciešamām darbībām stratēģijas sekmīgai īstenošanai.

Padomes pienākumi, lai nodrošinātu stratēģijas uzraudzību un novērtēšanu:

- Regulāra valdes sēžu apmeklēšana, iepazīšanās ar aktuālo informāciju;
- Ieteikumu sniegšana uzraudzības procesa pilnveidošanā;
- Biedrības interešu pārstāvība valsts un pašvaldību institūcijās, tiesā, visa veida uzņēmumos, uzņēmēj sabiedrībās un organizācijās Latvijas Republikā un ārvalstīs;

- Informācijas sniegšana par savas teritorijas LEADER projektu ieviešanas gaitu.

4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija

SVVA stratēģijas īstenošanas organizācija, uzraudzība un novērtēšana notiek saskaņā ar VRG izstrādāto nolikumu.

SVVA tiks īstenota atklātu projektu konkursu veidā, biedrība izsludinās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas atbilstoši Rīcības plānam, par ko atbildīgs administratīvais vadītājs. Pēc saskaņošanas ar LAD laikrakstos tiks ievietota informācija par projektu iesniegumu pieņemšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai. Projektu iesniegumu pieņemšana ilgst 30 kalendārās dienas pēc iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas.

Biedrības Padome atbildīga par stratēģijas izstrādi un ieviešanu, kā arī ievēl SVVA Padomi. Projektu vērtēšanu nodrošina biedrības SVVA padome atbilstoši izstrādātajam nolikumam un saskaņā ar normatīvos aktos noteikto. Vērtēšanas procesā atbalsta resurss ir administratīvais vadītājs un atbalsta personāls.

Realizācijas procesā biedrība sniedz atbalsta saņēmējam nepieciešamo informāciju. Pēc projekta realizācijas un biedrība veic projektu uzraudzību. Informāciju par realizētiem projektiem un sasniegto rādītāju izpildi nodrošina administratīvais vadītājs un atbalsta personāls, kuri sniedz atskaiti biedrības Padomei par stratēģijas īstenošanas rezultātiem.

Līdzīgi kā stratēģijas izstrādes procesā, tāpat arī pēc stratēģijas apstiprināšanas biedrība organizē publicitātes jeb iedzīvotāju informēšanas pasākumus par normatīvo regulējumu prasībām attiecībā uz finansējuma saņemšanas kārtību un izskaidro stratēģijas būtību un attīstības virzienus. Vienlaicīgi ar informēšanas pasākumu organizēšanu tiek stiprināta dažādu mērķgrupu (mājražotāju, tūrisma pakalpojumu sniedzēju, jaunieši, kopienu, nevalstisko organizāciju) zināšanu kapacitāte savā nozarē, veicot dažādas apmācības, lai teritorijā realizēti projekti būtu ar augsto ilgtspējas koeficientu. Par šīm darbībām atbildīga valde, administratīvais vadītājs un atbalsta personāls.

Biedrības valde, administratīvais vadītājs, atbalsta personāls, Padomes locekļi regulāri papildina nepieciešamās zināšanas, kas nepieciešamas teritorijas attīstībai (semināri, pieredzes apmaiņa u.c), tādējādi stiprinot biedrības iekšējo resursu kapacitāti. Biedrība stratēģijas īstenošanas laikā veic publicitātes pasākumus mājas lapā, sociālos tīklos, novadu vietējos laikrakstos.

Stratēģijas īstenošanas organizāciju biedrība veic ar biedrībā esošiem tehniskiem (dators, mēbeles u.c.) un sakaru līdzekļiem (tālrunis, internets). Biedrībai ir biroja telpas, kur tā veic ikdienas darbu.

5. FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS UN PRINCIPI

Stratēģiskie mērķi		Lauku attīstības programmas apakšpasākumā	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Lauku attīstības programmas apakšpasākumā)	Atbalsta apmēra (euro)*
1.	Attīstīta viedā uzņēmējdarbība	63	
1.1.	Atbalsts uzņēmumiem viedu risinājumu ieviešanai	50	
1.2.	Atbalsts jaunažiem uzņēmumiem lauku teritorijā	13	
2.	Attīstīta pilsoniskā sabiedrība	37	
2.1.	Atbalsts kopienu stiprināšanai un sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	25	
2.2.	Atbalsts jauniešu iniciatīvām	0	
2.3.	Pilsoniskās līdzdalības sekmēšana vietējā vai starptautiskā līmenī	13	
	KOPĀ:	100	
	t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai	63	

*Aizpilda pēc sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju atlases komitejas lēmuma saņemšanas par sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanu.

**Biedrības „Pierīgas partnerība” vērtēšanas komisijas locekļa
deklarācija par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu**

Biedrības „Pierīgas Partnerības” sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas 2023.-2027.g. projektu iesniegumu konkursam.

Es, _____ (*vārds, uzvārds*) ar savu parakstu apliecinu, ka piekrītu piedalīties biedrības „Pierīgas partnerība” projektu konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izvērtēšanā un nesniegšu ieinteresētajām personām informāciju par projekta vērtēšanas gaitu līdz oficiālo rezultātu saņemšanai no Lauku atbalsta dienesta. Ar šo deklarāciju apstiprinu, ka esmu iepazinies/-usies ar deklarācijas pielikumā pievienoto informāciju.

I daļa

- 1.Es apliecinu, ka nevienā no projektu iesniedzēja vai partneru institūcijā neesmu ne darbinieks, ne biedrs.
2. Es apliecinu, ka nevaru gūt finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta tā apstiprināšanas gadījumā.
3. Es apliecinu, ka, pēc manām pašreizējām zināšanām, ne mani radnieki (tēvs, māte, vecāmāte, vekaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusemāsa, pusbrālis, laulātais), ne darījumu partneri nevar gūt finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta tā apstiprināšanas gadījumā. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šāda iespēja pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no vērtēšanas procesa.
4. Es apņemos nevienā no apstiprinātajiem projektiem neiesaistīties ne kā darbinieks, ne pakalpojumu sniedzējs.
5. Es apliecinu, ka nepastāv ne objektīvi, ne subjektīvi iemesli, kas man traucētu veikt objektīvu projekta iesniegumu izvērtēšanu un, ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādi iemesli pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no vērtēšanas procesa.
6. Es apliecinu, ka pēc manām patreizējām zināšanām esmu neatkarīgs no visām personām, kas no vērtēšanas rezultāta varētu gūt finansiālu vai mantisku labumu. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādas attiecības pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no vērtēšanas procesa.
7. Es piekrītu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto, paša/-as atklāto vai sagatavoto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un

neizpaust to trešajām personām. Es apņemos nepaturēt nevienu rakstītās vai cita veida informācijas kopiju.

II daļa

I daļas apliecinājumi neattiecas uz šādiem šīs deklarācijas pielikumā pievienotajiem projektiem un kārtu, papildus norādot informāciju par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu *(norāda projektu, kurus nevērtēs, un katram projektam norādīt attiecīgo interešu konflikta un objektivitātes punktu no I daļas):*

	Projekta kārta Nr.	Projekta iesniegums Nr.
Projekta iesnieguma Nr. un kārtu , uz kuru attiecas interešu konflikts		
Norādīt punktu no I sadaļas, kāda veida interešu konflikts attiecas uz projekta iesniegumu		

_____ (paraksts, datums)

Stratēģijas izstrādes gaita: tika virzīta 3 posmos:

- pētnieciskā puse, kad tika analizēti teritorijai saistošo attīstības dokumentu un normatīvo aktu analīze,
- komunikācija ar sabiedrību un iesaiste,
- esošās situācijas analīze, iespējas un pārnese uz nākotnes attīstību.

Sākotnējais pamatojums stratēģijas izstrādei ir balstīts uz biedrības iedzīvotāju vajadzību apzināšanu, iesaistot dažādu interešu grupu pārstāvjus. Stratēģijas virziena noteikšanai par pamatu ir ņemti dati no 2022.gada, kad ir rīkotas šādi pasākumi par iedzīvotāju un interešu grupu vajadzību identificēšanu:

1. 03.07.2022. projekta "Par aktīvām ģimenēm" aktivitāte Jaunmārupes dabas parkā, Mārupes nov.
2. 06.07.2022. tiešsaistes apkaimju darba grupas sanāksme ar teritorijas kopienu, apkaimju pārstāvjiem
3. 24.07.2022. projekta "Par aktīvām ģimenēm" aktivitāte Jaunolainē, Olaines nov.
4. 08.09.2022. tiešsaistes jauniešu darba grupas sanāksme ar teritorijas jauniešu organizācijām, jauniešu interešu pārstāvjiem;
5. 14.08.2022. projekta "Par aktīvām ģimenēm" aktivitāte pie Piņķu ūdenskrātuves, Mārupes nov.
6. 20.09.2022. tiešsaistes vides jautājumu darba grupas sanāksme;
7. 21.09.2022. tiešsaistes kultūras un sporta jautājumu darba grupas sanāksme;
8. 20.10.2022. Senioru darba grupas sanāksme Jaunolainē, Olaines nov.
9. 27.10.2022. jauniešu pārgājiena ietvaros "Ejam purvā!" diskusija Medempurvā, Mārupes nov.

Lai nodrošinātu Stratēģijas sasaisti ar esošajiem regulējušajiem un attīstības dokumentiem, 2023.gada 22. februārī biedrība sniedza informāciju gan Mārupes, gan Olaines pašvaldību pārstāvjiem domes sēžu laikā, lai iepazīstinātu ar stratēģijas izstrādes posmiem un sadarbību.

Uzsākot stratēģijas izstrādi, biedrība par sabiedrības iesaistes pieeju un metodi izvēlējās diskusiju veidošanu ar sabiedrību klātienē, kuru laikā tika nodrošināta sabiedrības informēšana, vajadzību un vēlmju apzināšana un vīzijas izvirzīšana.

2023.gada martā tika rīkotas 10 iedzīvotāju tikšanās: Babītē, Piņķos, Spuņciemā, Mārupē, Jaunmārupē, Tīrainē, Skultē, Olainē, Jaunolainē, Medemciemā, tostarp 2 no tām piedaloties kopā ar Mārupes novada pašvaldības pārstāvjiem.

Par biedrības organizētiem iedzīvotāju tikšanās un interešu grupām informācija tika publicēta vietējos laikrakstos, pašvaldību mājas lapās, izvietoti plakāti, kā arī biedrības „Pierīgas partnerība” mājas lapā un sociālos tīklos.

Tiešsaistē 2023.gada aprīlī un maijā tika veiktas 2 aptaujas: iedzīvotāju vēlmju un vajadzību identificēšanai un LEADER projektu īstenošanu anketēšana.

Pamatojoties uz aptaujas rezultātiem, kā arī sanāksmēs-diskusijās saņemto informāciju, biedrības padome sāka gatavot stratēģijas dokumentu. Tā rezultātā tika sagatavota stratēģijas rīcību versija publiskajai apspriešanai, kas 25.05.2023. tika apspriesta darba grupā pasākumā Jaunolainē, Olaines novadā. Apspriešanas gaitā biedrība saņēmusi priekšlikumus stratēģijas satura vidošanai un vajadzību iekļaušanai.

Par stratēģijas projektu 19.06.2023. tika rīkota biedrības padomes apspriede, pēc kuras tika Stratēģijā veikta priekšlikumu iestrāde. Tādejādi 22.05.2023. biedrība nodeva padomei un aktīvajiem apspriedes dalībniekiem e-pastos Stratēģijas publiskās versijas apspriešanai.

Stratēģijas izstrādes laikā ņemti vērā informācija no “Ziņojums par Biedrības „Pierīgas partnerība” stratēģijas izstrādi no 2022.gada līdz 2027.gadam.”

Par biedrības organizētiem iedzīvotāju tikšanās un interešu grupām informācija tika publicēta vietējos laikrakstos, pašvaldību mājas lapās, izvietoti plakāti, kā arī biedrības „Pierīgas partnerība” mājas lapā un sociālos tīklos.

3.pielikums: Lietotie saīsinājumi

- VRG – vietējā rīcības grupa
- KLP – Kopējā lauksaimniecības politika
- SVVA – sabiedrības virzīta vietējā attīstība
- LAD – Lauku atbalsta dienests
- Nr. - numurs
- P – prioritāte
- SM – stratēģiskais mērķis
- VTP – vidējā termiņa prioritāte
- RV - rīcības virziens
- SAM – specifiskie atbalsta mērķi
- NVO – Nevalstiskā organizācija
- LEADER no franču val.: Saiknes starp darbībām lauku ekonomikas attīstībai
- LA19 LEADER intervence Latvijas KLP stratēģiskajā plānā 2023.-2027.gadam
- SVID Stiprās, vājās puses, iespējas un draudi
- PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
- CSP – Centrālās statistikas pārvalde
- Partnerība - Biedrība “Pierīgas partnerība”